

DATOS IDENTIFICATIVOS

Innovación e Investigación nas Ciencias Sociais

Materia	Innovación e Investigación nas Ciencias Sociais			
Código	002M066V04221			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Ciencias Sociais. Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	de Uña Álvarez, Elena Pilar Prada Rodríguez, Julio			
Profesorado	Alén González, María Elisa de Uña Álvarez, Elena Pilar Padín Fabeiro, María Carmen Prada Rodríguez, Julio			
Correo-e	edeuna@uvigo.es jprada@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Nesta materia preténdese que os estudantes, en primeiro lugar, coñezan e apliquen as estratexias de innovación educativa básicas a partir do coñecemento da realidade actual dos sistemas educativos, da organización dos centros e do deseño e desenvolvemento do currículo.</p> <p>En segundo lugar, trata de que os estudantes adquiran coñecementos relativos á investigación educativa e as posibilidades e vías existentes para o seu desenvolvemento no actual sistema de ensino, así como sobre aqueles aspectos relativos ao deseño e desenvolvemento de proxectos de investigación no ámbito das ciencias sociais, a xeografía e a historia.</p>			

Competencias de titulación

Código	
A3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A11	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación.
A12	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino.
A15	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
A16	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
A17	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidas.

A41	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada
A42	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A43	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
A44	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
B1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
B2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
B3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	saber saber facer	A3
Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursadas.	saber facer	
Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación.	saber facer Saber estar / ser	A11
Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino.	saber	A12
Traballar en equipo con outros profesionais de educación, enriquecendo a súa formación.	saber facer Saber estar / ser	A15
Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.	Saber estar / ser	A16
Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidas.	saber facer	A17
Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	saber saber facer	A41
Analizar de modo crítico o labor docente empregando indicadores de calidade.	saber facer	A42
Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.	saber facer	A43
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.	saber saber facer	A44
Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	saber saber facer	B1
Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	saber facer	B2
Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias.	Saber estar / ser	B3

Contidos

Tema	
Tema 1: A función investigadora do docente de Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.	1.1 Metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativa. 1.2 Proceso de Investigación en Ciencias Sociais, Xeografía e Historia. Tipos de deseño de Investigación. 1.3. Posibilidades das novas tecnoloxías na investigación educativa.
Tema 2: Estratexias de Innovación na ensinanza das Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.	
Tema 3: Os programas de autoavaliación e mellora. Modelos de calidade e excelencia educativa.	
Tema 4: A oferta de formación institucional nos diferentes niveis educativos.	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	10	50	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	16	20
Traballos tutelados	8	48	56
Titoría en grupo	4	6	10
Sesión maxistral	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados co programa de materia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados á resolución de cuestións, elaboración de informes ou pequenas investigacións.
Titoría en grupo	Sesións orientadas ao seguimento e orientación sobre a preparación de contidos, ao desenvolvemento das actividades e probas de avaliación e á realización dos traballos tutelados.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia polo profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Tempo dedicado polo profesorado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas cos contidos ou actividades da materia.
Traballos tutelados	Tempo dedicado polo profesorado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas cos contidos ou actividades da materia.
Titoría en grupo	Tempo dedicado polo profesorado a atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas cos contidos ou actividades da materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Actividades orientadas a resolución de exercicios prácticos na aula.	40
Resolución de problemas e/ou exercicios	Presentacións/Exposicións	10
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes poderán recuperar as competencias non adquiridas na convocatoria de final de cuatrimestre ou na correspondente ao mes de xullo, manténdoseles a nota das probas/actividades xa superadas. Os estudantes que non poidan asistir a clase contarán con actividades e probas alternativas.

Bibliografía. Fontes de información

Bisquerra, R., **Metodoloxía de la investigación educativa**, Madrid, UNED,

Carrasco, J. y Calderero, J., **Aprendo a investigar en educación**, Madrid, Rialp,

EUREKA, **Asociación de profesores amigos de la Ciencia**, <http://apac-eureka.org/>,

García, A. (coord), **Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia en la Enseñanza Secundaria**, Granada, GEU,

Latorre, A., **La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa.**, Barcelona, Grao,

Liceras, A., **La investigación sobre formación del profesorado en didáctica de las Ciencias Sociales.**, www.ugr.es/recfpro/Rev81.html,

Martínez González, R., **La investigación en la práctica educativa: guía metodológica de investigación para el diagnóstico y evaluación en los centros docentes.**, Madrid, MEC,

Benejam, P. y Pagés, J., **Enseñar y aprender Ciencias Sociales.**, Barcelona, UCE/Horsori,

Pizarro, N., **Tratado de metodología de las Ciencias Sociales**, Madrid, Siglo XXI,

Prats, J., **Hacia una definición de la didáctica de las Ciencias Sociales**, Granada, GEU,

Ruíz Tarragó, F., **La nueva educación**, Barcelona, LID,

Sandín Esteban, M.P., **Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones.**, Madrid, McGraw Hill,

Sevillano Gracia, M.L., **Estrategias Innovadoras para una enseñanza de calidad**, Madrid, Pearson,

Recomendacións
